

Chronicon chronicorum ecclesiastico-politicum

ex huius superiorisque aetatis scriptoribus concinnatum ; qua non modo pontificum, archiepiscoporum, abbatum, &c., set et doctorum armis literisque illustrium, dies natalis ... egregiaque eorum ... facinora ... breviter delineantur ...

Gruterus, Janus

Francoforti, 1614

Reverendo Clarissimoque Viro Domino Andreae Schotto, Societatis Jesv S.
P.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64659)

REVERENDO
CLARISSIMOQUE VIRO
DOMINO ANDRÆ SCHOTTO,
SOCIETATIS JESV

S. P.

LAM multi sunt anni, quod
summæ Nobilitatis ado-
lescentes, librum aliquem
subinde me præsentem sibi
optarent, quo omnia,
in quibus opus est Chro-
nologia, simul & semel congererentur; ut
sic vno obtutu in ter peregrinandum me-
moriam haberent subsidium perpetuum.
Cum præ me ferrem, nunquam alicubi
adhuc editum esse quod sibi vouerent; sed
posse tamen simile quid utcumque con-
cinnari, ex pluribus. Scriptorum monumen-
tis: non destitit eisdem iuuenes, donec mi-
nutatim ipsis nominarem auctores quos
hæc vides, nominis tui præscriptione, ho-

EPISTOLA

nestatos; vir venerande. cui enim potius hos commendem quàm tibi, siue cupiam à pluribus legi, siue adeo emendari, exornarique? Triginta ferè sunt anni quod egregiè versaris in omni genere scriptorum Græcorum Latinorumque; sed hætenus, vt interim non reiicias auctores nostri superiorisque sæculi; quos quali prosequaris cura, testatur & Hispania, & Italia, à te illustrata, velificatione felicissima aliquot per annorum lustra Europæum hunc Orbem circumambulante. Sanè persuasus, æquè ista probanda, quibus titulus tuus præponitur, quàm ea quæ ipsemet in lucem emittis, feci quod vides; cum spe, suggerenda per te his, si non meliora, at certè nihilo peiora, quibus operi isti vltima adponatur manus, digneque tueatur vocabulum suum CHRONICON CHRONICORVM. Quæ heic modo digessi, vix reperi post excussas plurimum Bibliothecas vel coram, vel interuentu amicorum. Si quæ alia sunt quæ ei accedere possunt, pro eâ qua hætenus fuisti in literas literatosq; affectio-

DEDICATORIA.

affectione, libens scio submittes per occasionem, optimi patris, melioris aui filii nepotibusque Aubriis: eo ipso demeriturus non hos modò, sed & mundum hunc humaniorem. Tot profectò prodeuntibus libris in publicum, qui aut nouæ quasi vitæ auspiciam, aut sanitatem meliorem, aut famam potiore[m] deberent R. P. Andreae Schotto; facinus malum arbitratus sum, eo etiam non vti arbitro in constituendâ Historiæ omnigenæ Epitoma. Scis autem nulli non rei suum esse principium, præterea, vt vsurpem Apuleiana, *haud quidquam omnium esse, quod possit in primordio sua perfici; sed in omnibus ferè ante esse spei rudimentum, quàm rei experimentum.* Spero tamen non omninò vituperandam tibi promiscuam scriptorum istorum congeriem. Quippe auspicatorum à natiuitate Saluatoris nostri, omnia diuisi in Ecclesiastica ac Politica. Et quia gens mortalium ante Iesum Christum, alia omnia sequebatur circa religionem quàm quæ debebat, primum ferè locum dedi Theatro conuersio-

E P I S T O L A

nis Gentium, quamuis id ipsum scriptum
 pro huius ætatis eruditione accurata, vide-
 ri queat commatis protritioris. Præterea
 cum nihil perennare potest in rerum na-
 turâ, sine disciplinâ & Inspectoribus; exhi-
 bui Notitiam Episcopatum Orbis Chri-
 stiani; quem insequitur deinde Catalogus
 Pontificum Maximorum, vnaque Cardi-
 nales ab ipsis creati. Locum habet deinde
 Epitome de Archiepiscopatibus atque E-
 piscopis Germaniæ; adiecto specimine eo-
 rum, qui Ecclesiis præfuerunt in Hispaniâ,
 Galliâ, Italiâ, &c. de quibus solis integer
 constitui posset commentarius, si ea quis
 esset felicitate, vt nomenclaturas vniuer-
 sorum singulorumq; eruere posset. Conti-
 nentur altero tomo Ordines Religiosorû,
 eorum origines ac progressus: nec eorum
 tantum qui se pacis artibus inuoluunt, sed
 qui manu armatâ Equites pro Relligione
 nostrâ strenuè pugnant in quemcumque
 hostem. Proxima ab his est Enarratio con-
 ciliarum; cui adsidet Hæreticorum om-
 nium vsque ad exulceratum istud sæcu-
 lum

DEDICATORIA.

lum nostrum elenchus: quod sanè tangi noluit Typographus, ita nimirum animatus, ut neminem cupiat offendere, demereri potius quemlibet; tanto quidem magis, quoniam contrario iacturam suam suo sibi quærere videretur iumento; exclusurus scilicet non vnâ ditione merces has suas. quo malo quid opus? Quin potius eorum loco representauit nobis Bibliothecam Philosophorum, Patrum, Scholasticorumque, quæ non contenta indicare tempus quo ferè vixere, adiicit verbulo quid & scripserint. Claudit horum agmen dies natalis emortualisque plerorumque huius superiorisque ætatis literis armisque illustrium, vnâ cum Calendario Ecclesiastico, item Martyrologio Romano. At tertium volumen complectitur Cæsares, Imperatores, Reges, Tyrannos, Romanos, Græcos, Francos &c. ita quidem ut non solum præse ferant quo die ad imperium peruenierint, sed etiam quo nati, quo coniugati, quo denati. Hos excipiunt Reges

EPISTOLA

totius ferè Orbis: certè vniuersi Europæi, item Sarraceni, & Æthiopici. Intermixtis Electores, Palatini, Saxones, Brandenburgici, nec non Principes Reipublicæ Venetæ. Ab illis incipit ordine Alphabetico ingens Index genealogicus Regum, Principum, Ducum, Marchionum, per Europam insignium. Subsequuntur dies natales, dies nuptiales, dies denique emortuales, Regum, Principum, Ducum, Comitumque, desumpti non modò ex historicorū scriptis, sed etiam ex Genethliacis Manuscriptis. Quartus tomus insignitur Prodigijs, Ostentis, Eclipsibus, Cometis, Terræmotibus, Inundationibus, Tempestatibus, aliisque præter naturam factis. Idem etiam habet per integrum centenarium Personas Iudicii Camerae Imperialis; hoc est, Præsidentum, Iudicum, Aduocatorum, Procuratorum, Pedellorum, Nunciorumque nomina: quando videlicet ad eam dignitatem peruenerint, quamdiu in ea permanerint, &c. Complectitur præterea Chronologiam Ecclesiastico-

fiastico-

DEDICATORIA.

siasticopoliticam rerum variarum pace
 belloque gestarum, ad annum hunc 1613.
 inclusivè: quibus seorsim accedunt Anni
 institutarum toto orbe Academiarum,
 Ludorumq; Equestrium per Germaniam
 exhibitorum tempora: denique Nundi-
 narum aliquot per Europã celebriorum.
 Extra hæc, nihil mihi occurrit in rerum
 naturã memorabile, quod isti florilegio
 necessariò adijci debere videatur, de quo
 tamen tu, vir eximie, iudicabis. totum e-
 nim permittitur censuræ atque auctori-
 tati tuæ. Ut ut fuerit, Aubriorum conatus ac
 studia benevolenti favore promoue ac sus-
 tine. Id autem fiet, si, ut pollicitus es, pro-
 ximè, Rhetorica ac Critica Dionysii Ha-
 licarnassæi Latinè reddita, ipsis submiseris,
 edenda hac æstate in 8. cum eiusdem Hi-
 storici, vno volumine. Nam quod attinet
 ad obseruationum Humanarum libros
 quinque, in Philologos, Poetas, Histori-
 cos, Oratores ac Philosophos, Græcos &
 Latinos veteres, Iuuenantis ingenii tui
 monumenta egregia, ea profecto statim

EPIST. DEDICAT.

vt nacti fuerint prælis suis meritò lubentesque committent : demerituri eo ipso Rempublicam literariam omnem. neque enim poterit proles hæc, nata tibi in vere Iuuentæ, deterior esse à posteriore, quam totus Orbis excipit, amat, colit, suo bono. Nimirum cùm Aubrii in eo sint ne degenerent à Patre, ab Auo, magno, inquam, Andrea Wechelo, literas humaniores, & quidquid circa ipsas versatur, pro mediocritate sua ornare atque obseruare nunquam desinent: tu modò etiam, tuiq; similes, laudabile eorum desiderium fauenti lumine prosequi ne grauere. Ita viuas, ita valeas! Scribebam præfestinè Francfurti ad Mœnnm, 1614. 25. Martii.

Johannes Gualterius.

SERIES